

Platnost 50 let staré dohody o petrodolaru končí, Saúdská Arábie přestává prodávat ropu výhradně v amerických dolarech

 opindia.com/2024/06/50-year-old-petrodollar-agreement-expires-saudi-arabia-stops-selling-oil-exclusively-in-us-dollar

13 June 2024

Vzhledem k tomu, že se Saúdská Arábie rozhodla neobnovit petrodolarovou dohodu, otevře nové cesty pro obchod s domácí měnou (Obrázek: Reprezentativní obrázek generovaný pomocí Dalle od OpIndia)

Nedávno vypršela 50 let stará petrodolarová smlouva mezi Saúdskou Arábií a Spojenými státy a Saúdská Arábie se rozhodla ji neprodloužit. Posun základní měny bude mít dlouhodobé důsledky pro globální ekonomiku. Rozhodnutí Saúdské Arábie znamená významný odklon od dlouhodobého finančního ujednání mezi oběma národy, které bylo založeno již v roce 1974. Zejména toto konkrétní ujednání o recyklaci petrodolarů umístilo americký dolar jako primární měnu pro mezinárodní ropné transakce, což je nyní povinně se změnit.

Historická dohoda

Původní petrodolarovou dohodu podepsali 8. června 1974 americký ministr zahraničí Henry Kissinger a princ Fand Ibn Abdel Aziz ze Saúdské Arábie. Bylo to období poznamenané následkem arabského ropného embarga a výrazným nárůstem mezinárodních cen ropy. Dohoda, která byla později známá jako petrodolarový systém, měla za cíl vytvořit stabilizovaný globální trh s ropou a zajistit stabilní tok ropy ze Saúdské Arábie do Spojených států. Na oplátku Spojené státy souhlasily s tím, že pomohou Saúdské Arábii s vojenskými vylepšeními a ekonomickou spoluprací.

Podle dohody Saúdská Arábie souhlasila s tím, že bude ocenit svůj vývoz ropy výhradně v amerických dolarech a investovat své přebytečné příjmy z ropy do dluhopisů amerického ministerstva financí, a na oplátku jí byla přislíbena pomoc v oblasti armády,

bezpečnosti a hospodářského rozvoje. Tento systém nahradil zlato jako standard hodnoty, který umožnil USA udržet si nadvládu nad mezinárodním obchodem a umožnil vládě USA kontrolovat světový trh s energií. Ačkoli dohodu podepsala saúdská vláda, téměř všechny země OPEC používají americký dolar k prodeji své ropy na mezinárodním trhu.

Když byl pakt podepsán, The New York Times o něm informovaly jako o „milníku“ a zdůraznily jeho roli při posilování užších ekonomických vazeb mezi oběma národy. Zpráva poukázala na to, že by to stabilizovalo trh s ropou. Ústředním prvkem této dohody byla americko-saúdskoarabská smíšená komise pro hospodářskou spolupráci, jak je podrobně uvedeno ve zprávě hlavního kontrolora Spojených států.

Tato konkrétní komise má za cíl podporovat užší politické a ekonomické vazby mezi oběma národy. Abych nezapomněl, američtí spojenci byli také závislí na saúdské ropě. Usnadnila tok zboží, služeb a technologií z USA do Saúdské Arábie výměnou za saúdskou ropu prodávanou výhradně v amerických dolarech. Toto uspořádání nejen zajistilo energetické potřeby USA, ale také posílilo pozici dolaru jako dominantní globální měny.

Evoluce a vliv petrodolarového systému

V průběhu let byla globální ekonomická dynamika silně ovlivněna petrodolarovým systémem. To vytvořilo neustálou poptávku po amerických dolarech, protože měna byla vyžadována pro transakce s ropou. Hodnota amerického dolaru výrazně vzrostla a posílila status měny jako primární rezervní měny světa. To umožnilo USA dosáhnout větších obchodních deficitů a udržet nižší úrokové sazby, než by bylo jinak možné.

Podle zprávy úřadu Government Accountability Office (GAO) z roku 1979 zahrnovaly mechanismy americko-saúdské dohody zřízení dvou smíšených komisí zaměřených na hospodářskou spolupráci a

vojenské potřeby. Dohoda zajistila, že Saúdská Arábie reinvestuje své příjmy z ropy do amerických aktiv. Dále to spojilo ekonomické bohatství obou národů dohromady a posílilo ekonomický vliv USA po celém světě.

Změna paradigmatu v globálních financích

Vzhledem k tomu, že Saúdská Arábie se rozhodla neprodloužit petrodolarovou dohodu, země má nyní flexibilitu provádět prodej svého největšího aktiva ve více měnách. Zahrnuje čínské RMB, eura, jeny a jüany, které se v budoucnu rozšíří. Odráží širší strategii blízkovýchodní země s cílem diverzifikovat její ekonomické aliance a snížit závislost na americkém dolaru. Tento krok lze považovat za potenciální katalyzátor významného posunu na globálních finančních trzích, protože bude přimět země, aby se odklonily od amerického dolaru jako primární rezervní měny.

Dosud sloužil americký dolar jako základ pro stanovení hodnoty různých mezinárodních měn, která se nyní v příštích letech změní. Katja Hamilton z BizCommunity zdůrazňuje, že tento posun by mohl otevřít nové cesty pro globální ekonomické transakce. Poukázal na to, že digitální měny jako bitcoin jsou také zvažovány pro budoucí použití při obchodování s ropou, což je krok, který změní ekonomickou strukturu světových měn na bezprecedentní úrovni. Diverzifikace používání měny je v souladu s širší ekonomickou vizí Saúdské Arábie, která zahrnuje integraci do globální ekonomiky prostřednictvím různých finančních nástrojů a digitálních inovací.

Nedávný vývoj a vyhlídky

Je třeba poznamenat, že Saúdská Arábie v poslední době aktivně zkoumá možnosti digitálních měn. Tato země se nedávno připojila k projektu mBridge, což je iniciativa vedená Bankou pro mezinárodní platby (BIS), která zkoumá platformu digitální měny více centrálních bank (CBDC). Hlavním cílem projektu je usnadnit okamžité

přeshraniční platby a devizové transakce. Tento krok podtrhuje závazek Saúdské Arábie modernizovat své finanční cesty a rozhodnout se pro digitální transformaci.

Platforma CBDC je ovládána především čínskou centrální bankou. Saúdská Arábie podepsala s Čínou dohodu o swapu místní měny, která naznačuje strategický směr k silnějším finančním vazbám s Asií. Dohoda mezi Saúdskou Arábií a Čínou umožňuje plynulejší bilaterální obchodní a investiční toky, aniž by pro transakce potřebovaly americké dolary jako základní měnu.

Širší důsledky

Vypršení platnosti petrodolarové dohody mezi Saúdskou Arábií a USA bude mít rozsáhlé důsledky pro globální ekonomiku, protože následné finanční manévry Saúdské Arábie otevřou dveře pro změnu paradigmatu. USA dlouhodobě těží ze statutu dolaru jako dominantní globální měny. Pozice měny poskytla USA značné ekonomické výhody. Saúdská Arábie a další země však nyní zkoumají alternativy, které vedou ke snížení vlivu USA na ekonomiky jiných zemí. Díky tomuto posunu by globální finanční prostředí mohlo být svědkem posunu směrem k multipolárnímu měnovému systému.

Tento krok přišel v době širšího geopolitického přeskupení. Národy hledají rovnováhu mezi ekonomickými závislostmi a usilují o posílení regionálních partnerství. S jednotnou základní měnou pro obchod není pro země snadné obchodovat bez zásahů USA. Potenciální pokles dominance dolaru by mohl vést ke zvýšené volatilitě na měnových trzích a k přehodnocení finančních strategií centrálními bankami a nadnárodními korporacemi po celém světě.

Obchod s domácí měnou celosvětově roste. V červenci 2023 bylo oznámeno, že banky ve 22 zemích včetně Ruska, Spojeného království, Německa, Izraele a dalších otevřely speciální účty Vostro v

indických bankách pro obchodování v indických rupiích. S odklonem Saúdské Arábie od dolaru to podnítí další země včetně Indie, aby provedly tolik potřebný posun.

Podpoř nás

Ať už jde o NDTV nebo 'The Wire', nikdy se nemusí starat o finanční prostředky. Ve jménu záchrany demokracie získávají peníze z různých zdrojů. Potřebujeme vaši podporu, abychom s nimi mohli bojovat. Přispějte prosím, čím si můžete dovolit

[Platit](#)